

מסורת הש"ס

(א) ויזמא לר[...]; (ב) לעיל עה. קב. קאי: קר[...]; קב[...]; ולק[...]; קמ[...]; וניא[...]; ל[...]; סר[...]; ל[...]; כמותו[...]; כסרות[...]; סה[...]; (ג) מוספתא נעניס פ"ג, (ד) יבמות כ: טז; מה. מ[...]; מנחות מ., (ה) לעיל כ: ד; פסחים פג: תמורה ד: פ"ט, (ו) ג'ל עד נקר והותר ממנו עד נקר בלא תשרופו ור"א נפסחים, (ז) [פסחים סט: ז], (ח) פסחים סו. סט: יבמות ד: מנחות עב. ודף (ט, ט) [נעלין קמח: ז] [נע' מוס' עמוד ב ד"ה [ועסן], (י) ג'ל מלדחוק, (י) [נעלין קלב], (כ) [נע"ע מוס' יומא יג. ד"ה הלכה ומוס' זמחם מ"ה ד"ה הלכתא], (ל) ונאלמנה דר"ע לא בעי לריסחא דלשמינ"ה ככל דוכתא מאי דדחי שבט כ"ז מוס' כמנחות.

תורה אור השלם

- דברים השמיני יומא בשר יקרא יב ג
- חשומר בנגע הדעת לשומר מאד ולעשות ככל אשר יורו אתכם הדברנים הללוים כאשר יצויהם חשומר לעשות.
- דברים כח
- ולא תותירו מנעו עד נקר ותשרי מנעו עד בקר באש תשרפו: שבות יב י
- על שבת בשבתו על שלת תמנדי ונסקה: במדבר כה י
- וביום ה'ראשון מקרא קדש וביום השביעי מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכה לא יעשה בהם אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה שבות יב טו
- דבר אל בני ישראל לאמר בחדש השביעי באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה מקרא קדש: ויקרא כג כד

הגהות הב"ח

(א) גמ' אכל אתה עושה אותו נסכי: (ב) שם דאפשר לעשות: (ג) ר"ש ד"ה שאין מ"ל ובי' בלא שפירא אלאא דאשריפיה קאי ובי' דחול הוא דבי"ט וז' לא: (ד) ר"ה חלמא ובי' כדלמדין לעיל י"ט עתמית: (ה) ר"ה ומוצאי ובי' אלא עיי' (המילה) מו"מ וי"ב ס"א הבורה: (ו) תוס' ד"ה עושין ובי' קמתי לה בשליח:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה שאין ת"ל ובי' י"ד בנכון הוא שהוא חול. עיין בטורי חוב מנגילה בלגני מלואים דף מו ע"ב ד"ה אף מלון:

רבינו חננאל

שהוא בן שמונה ימים שכתב בהם בש"ו. מילה דוחה את ערלתם. אבל בינוני שאינו לא גדול בן עונשין, ולא קטן בן שמונת ימים, אלא בינוני שהוא מבן שמונה ימים ולמעלה הן חסר והן יתר עד שיגיע להתחייב בעונשים, מנ"ל שפילוח דוחה צרעת. ופירקא אביי ואמא איתא מבניא, כלומר משניהם מן הגדול ומן הקטן, ודברים פשוטין הן. ודברי רבא ורב ספרא פשוטין הן. אמר רבי אשי חיובא אמרינן דאחי עשה דחי לא תעשה כגון מילה בצרעת. כלומר אם יש צרעת בערלה בחיבת הערלה והצרעת עליה נתקיימה המילה

סנאי **היא**. דליכא דנפקא ליה מילה בזמנה מק"ו כרצא וכי אתא קרא לשלל בזמנה ואיכא דלא נפקא ליה בק"ו ואינטרין למילה בזמנה כרצ ספרא ושלל בזמנה אתיא מצינא: **לרבי יהודה**. רבי יאשיה דמלריך קרא להכי כרבי יהודה סבירא ליה: **מודה ר' שמעון בפסיק כו'**. הילכך אי לא רבי קרא לא **עבדי**: **סבירא**. נתן זה דעתיה וקבל ממנו: ה"ג **לעשות עושה אסה כסיב שעל רגלו ובמוט שעל גבי כסיו**. ואינו לריך להוכיח **ס** מלדחות סבז שקורב מנעלו דרגלו ומילשא משאין על כתיפו: **ואס עבירה**. הבהרת כזך עבירה ואינו חושש לה. להכי כתיב לעשות שמותר לעשות מלאכתו: **ואזני אלינא דר' שמעון**.

מעיקרא מקמי דסבירא האי נצר מאי עביד ליה: **באומר לקון**. גדול שזהו צר עושין ואומר למוהל ללן אחר דכבוה ליתסה: **קטן**. ללן דע לכווי מאי איכא למימר ועל כרחין כתרוייהו כתיב נצר כדאמר' לעיל ובצר דכתיב גבי קטן ציוס השמיני ל"ל: **באומר אזי סנן לקון**. דמתכוין לטהרו והוא מוחזר דלא יעבד צידים ובמתכוין: **ואי איכא אחר**. שאינו חושש לטהרו ליעבד אחר ולא ילקו אצ להתם. **קטן**. דרבייה קרא שהרי אתה יכול לקיים עשה בלא עקירת לאו לר' שמעון דהא אחר לא מיכיון ולא עבר ואמר ריש לקיש כו' ורביא למאי אתא: **שאין תלמוד נומר עד נקר**. תניינא והנותר ממנו עד נקר דלא למכתב והנותר ובש תשרפו **ו** אלא אשריפה קאי ואי קאמר והנותר ממנו בזמן שאסרתי לך דהיינו נקר ראשון כשיצא נקר שני שהוא חולו של מועד תשרפו אצל צי"ט לא. אלמא מידי דחול לא עבדינן צי"ט ופסח קרבן צי"ד צניסן הוא שהוא חול ומילה שלל בזמנה נמי מידי דחול הוא כדבשת זו לא היה זמנה: **ולא עולת חול צי"ט**. אכרי תמיד של עי"ט אין קרבין צי"ט ומילה שלל בזמנה נמי כעולת חול צי"ט דמי: **דאסיא נק"ו**. שדמחה ומה לרעת שדמחה עבודה מילה שלל בזמנה דומה אומה כדאמרין לעיל **ו** צבת שדמחית מפני עבודה אינו דין שמילה שלל בזמנה דומה אומה להכי אינטרין לצדו: **ואין עשה**. דמילה דוחה לא תעשה ועשה אצל בזמנה איתרבי מציוס אפילו בשבת^ט: **גבי פסח**. כל מלאכה שאפשר לה לעשות מע"ש כגון הבאחו ממון לתמוס ותמיכת יצלמו: **וצריכא**. למימר כתרוייהו הלכה כר"ע דמכשירין לא דחו: **מילה בזמנה** ליהא כרת דקטן לאו צר עושין הוא ואכזה לא מיחייב עליה כרת:

בתנ"י מוהלין. מומין. את המכסה ראש הגיד: **ומוצלין**. את איספולגים. תחבושת: **לועס בשיניו**. וטורפין בקערה יין ושמן יחד כדרך שטורפין ציגים בקערה: **חלוק**. כעין כיס דחוק היו עושין ומלציגים את ראש הגיד עד העטרה וקושרים שם כדי שלא יחזור העור לכסות את הגיד: **לא הסקין**. לא הזמין: **כורך על ידו**. דרך מלגוש לשגטו מדרך הולאה בחול: **גמ'**

הדס ואף על גב דהיא עשיית חצורה שאין הדס ניתק מחיצורו אלא על ידי **ס** המצילה: **איספולגים**. תחבושת: **לועס בשיניו**. כמה דאפשר לשנויי משנינן: **לא טרף יין ושמן**. כך היו רגילין והיא רפואה שמעריבין וטורפין בקערה יין ושמן יחד כדרך שטורפין ציגים בקערה: **חלוק**. כעין כיס דחוק היו עושין ומלציגים את ראש הגיד עד העטרה וקושרים שם כדי שלא יחזור העור לכסות את הגיד: **לא הסקין**. לא הזמין: **כורך על ידו**. דרך מלגוש לשגטו מדרך הולאה בחול: **גמ'**

דדחי [ויקרא יח] ואשה אל אחותה לא תקח שעשנב בה הכתוב כרת. וכוה אמרה המשנה ט"ז נשים פוטרות צורותיהן וכו'. ואמרו בתלמוד [יבמות דף יח] בסוף הדבר רבא אמר ערוה לא צריכא קרא דאין עשה דוחה את לא תעשה שיש בו כרת. וכמו כן אם יהיה לא תעשה שאין בו כרת אבל נוסף עליו עשה שנמצא באותה מצוה עשה ולא תעשה אי לנו נמי לדחותה במצות עשה. לפי שצאת מן כלל לא גירדא מפני הציווי שנתקן עליה. ואפילו שתי מצות עשה הן זו כנגד זו ואין אחת מכרעת מחברתה אין לנו לדחות אחת מהן מפני האחרת, כמו שנאמר בתלמוד בפרק תמיד נשחט [פסחים יח דף טז] בשלמא לתא קמא יבא עשה דפסח שיש בה כרת וידחה עשה דהשלמה שאין בו כרת, אלא לר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן בריקא מכרי האי עשה והאי עשה מאי אולמייה דהאי עשה מהאי עשה. וכל שכן אם יהיה עשה ולא תעשה, שכן הדין לקיים אותם יותר מלקיים העשה בלבד שכנגדם, אלא אם יהיה דבר מביא שיחידו הכתוב אם החכמים שנעשה כמו שהוא מפורש. ואנו מוכירים עיקר שתקיש לו כל מה שתמצא מזה הענין והנהיג, אמר הקה"ב ביום אחד לחדש השביעי שהוא יום ראש השנה [ויקרא כג] יהיה לכם שבתון, זה מקרא מלא בציווי השביעה. ואמר עוד מלאכת עבודה לא תעשו, הוזהר בו מלעשות מלאכות מיוחדות. נמצא עלינו בקידוש היום עצמו עשה ולא תעשה. עוד ציונו בו לחתוק בשופר שנאמר [נחמד כט] יום תרועה יהיה לכם. ובעת שלא תיקנו השופר מערב יום טוב והוצרכנו ביום טוב עצמו לחתוק בשופר לקיים מצוה, ואי אפשר להיות דבר זה אלא עד שנתחתך השופר ונתקן אותו ונחלל קדושת היום, ראי לנו שגינו מצות שופר שהיא עשה ולא נחלל היום שיש בחיוב קידושו עשה ולא תעשה, שאי אפשר שיבא עשה בלבד וידחה עשה ולא תעשה יחידיו. ובכונן זה מילה שלא בזמנה, והוא מי שנתאחר לאחר יום ח' מחמת חולי' שאירע לתינוק או מפני הספק כמו ששינו [קמח דף קלז] בין השמטות ערב שבת נימול ל"י, יום טוב אחר שבת נמול ל"א. וכשתהיה מילה שלא בזמנה אינה מותרת ביום טוב, כי יום טוב יש בו עשה ולא תעשה, ולא

פרק תשעה עשר שבת קלג.

ואב"י **א"ריבא דר' שמעון**. ולרבי יונתן לא מביעליא ליה דמוקי ליה צינווי ולכאזי נמי דלמחר לעיל דצינווי אתי מצינא מלי למימר דסבר ר' יונתן מילתא דאמי נק"ו טרח וכחז לה קרא: **באומר** לקוין בהרתו הוא מתכוין. **וא"ת** אס כן אמאי קאמר אפי' לא נצרכא אלא לרבי יהודה הא

לר"ש נמי אינטרין כדלמחר הכא ויש לומר דלשון צריימא משמע דמיירי בלא מתכוין מדלא קמני נצר אע"ג דמתכוין לקון צברת ימול: **ורתנן** נמי גבי פסח כה"ג **אמר רב יהודה** **אמר רב הלכה כר"ע**.

והכא לא פריך הילכתא למשיחא משום דנפקא מינה גבי מילה אע"ג דגבי מילה נמי פסיק הכי מ"מ לאלומי פיסקא דמילה פסיק נמי גבי פסח אגב דפסיק גבי מילה דמילף מינה שפסק צדוק הוא לכל דבר^ט: **וצריכא דאי** **אשמעינן**. אלרבי יהוד' קאי דפסיק כר"ע הכא והתם דאי אלרבי עקיבא א"כ צפ' שמי הלחם (מנחות דף יז).

דקמני נמי כלל אמר ר"ע הוה ליה למימר וצריכא וכן פירש בקונטרס^ט: **עושיין** ב"צ צרכי מילה בשבת.

אע"ג דלעיל נמי קמני ^ו בשילהי מפנין (ד' קמח): **התם** נמי לה אגב גררל דמילי דמינוק אצל הכא עיקר: **גדול**

דאמרי תרווייהו מודה ר' שמעון בפסיק רישיה ולא ימות לבתר דשמעיה מרבא סברה ואב"י אליבא דרבי שמעון האי בשר מאי עביד ליה אמר רב עמרם באומר לקוין בהרתו הוא מתכוין תינה גדול קטן מאי איכא למימר אמר רב משרשיא באומר אבי הבן לקוין בהרת דבנו הוא קא מתכוין ואי איכא אחר ליעביד אחר ^דדאמר ר"ש בן לקיש ככל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים שניהם מוטב ואם לאו יבא עשה וידחה לא תעשה דליכא אחר: אמר מר יום טוב אינה דוחה אלא בזמנה בלבד מנא הני מילי ^טאמר חזקיה וכן תנא דבי חזקיה אמר קרא ^גלא תותירו ממנו ^ועד בקר שאין ת"ל עד בקר מה ת"ל עד בקר בא הכתוב ליתן לו בקר שני לשריפתו אב"י אמר אמר קרא עולת שבת בשבתו ולא עולת חול בשבת ולא עולת חול ב"ט רבא אמר אמר קרא ^ההוא לבדו יעשה לכם הוא ולא מכשירין לבדו ולא מילה שלא בזמנה דאתיא מק"ו רב אשי אמר ^סשבתון עשה הוא והוה ליה י"ט עשה ול"ת ואין עשה דוחה את לא תעשה ועשה: כלל אמר ר"ע וכו': ^טאמר רב יהודה אמר רב הלכה כר"ע ותנן גבי פסח כי האי גוונא ^{טא}כלל אמר ר"ע כל מלאכה שאפשר לה לעשותה מע"ש אינה דוחה את השבת שחיטה שאי אפשר לעשותה מע"ש דוחה את השבת ואמר רב יהודה אמר רב הלכה כר"ע וצריכא דאי אשמעינן גבי מילה התם הוא דמכשירין ^טאפשר לעשות מאתמול לא דחו שבת דליכא כרת אבל פסח דאיכא כרת אימא לידחו שבת ואי אשמעינן גבי פסח משום דלא נכרתו עליה י"ג בריתות אבל מילה דנכרתו עליה י"ג בריתות אימא לידחו שבת צריכא: **מתנ"י** ^{טד}עושיין כל צרכי מילה [בשבת] מוהלין ופורעין ומוציצין ונותנין עליה איספולגית וכמוהן האם לא שחק מע"ש לוועם בשיניו ונותן אם לא טרף יין ושמן מע"ש ינתן זה בעצמו וזה בעצמו ואין עושין לה חלוק לכתחילה אבל כורך עליה סמרטוט אם לא התקין מע"ש כורך על אצבעו ומביא ואפי' מחצר אחרת: **גמ'**

דדחי [ויקרא יח] ואשה אל אחותה לא תקח שעשנב בה הכתוב כרת. וכוה אמרה המשנה ט"ז נשים פוטרות צורותיהן וכו'. ואמרו בתלמוד [יבמות דף יח] בסוף הדבר רבא אמר ערוה לא צריכא קרא דאין עשה דוחה את לא תעשה שיש בו כרת. וכמו כן אם יהיה לא תעשה שאין בו כרת אבל נוסף עליו עשה שנמצא באותה מצוה עשה ולא תעשה אי לנו נמי לדחותה במצות עשה. לפי שצאת מן כלל לא גירדא מפני הציווי שנתקן עליה. ואפילו שתי מצות עשה הן זו כנגד זו ואין אחת מכרעת מחברתה אין לנו לדחות אחת מהן מפני האחרת, כמו שנאמר בתלמוד בפרק תמיד נשחט [פסחים יח דף טז] בשלמא לתא קמא יבא עשה דפסח שיש בה כרת וידחה עשה דהשלמה שאין בו כרת, אלא לר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן בריקא מכרי האי עשה והאי עשה מאי אולמייה דהאי עשה מהאי עשה. וכל שכן אם יהיה עשה ולא תעשה, שכן הדין לקיים אותם יותר מלקיים העשה בלבד שכנגדם, אלא אם יהיה דבר מביא שיחידו הכתוב אם החכמים שנעשה כמו שהוא מפורש. ואנו מוכירים עיקר שתקיש לו כל מה שתמצא מזה הענין והנהיג, אמר הקה"ב ביום אחד לחדש השביעי שהוא יום ראש השנה [ויקרא כג] יהיה לכם שבתון, זה מקרא מלא בציווי השביעה. ואמר עוד מלאכת עבודה לא תעשו, הוזהר בו מלעשות מלאכות מיוחדות. נמצא עלינו בקידוש היום עצמו עשה ולא תעשה. עוד ציונו בו לחתוק בשופר שנאמר [נחמד כט] יום תרועה יהיה לכם. ובעת שלא תיקנו השופר מערב יום טוב והוצרכנו ביום טוב עצמו לחתוק בשופר לקיים מצוה, ואי אפשר להיות דבר זה אלא עד שנתחתך השופר ונתקן אותו ונחלל קדושת היום, ראי לנו שגינו מצות שופר שהיא עשה ולא נחלל היום שיש בחיוב קידושו עשה ולא תעשה, שאי אפשר שיבא עשה בלבד וידחה עשה ולא תעשה יחידיו. ובכונן זה מילה שלא בזמנה, והוא מי שנתאחר לאחר יום ח' מחמת חולי' שאירע לתינוק או מפני הספק כמו ששינו [קמח דף קלז] בין השמטות ערב שבת נימול ל"י, יום טוב אחר שבת נמול ל"א. וכשתהיה מילה שלא בזמנה אינה מותרת ביום טוב, כי יום טוב יש בו עשה ולא תעשה, ולא

דדחי [ויקרא יח] ואשה אל אחותה לא תקח שעשנב בה הכתוב כרת. וכוה אמרה המשנה ט"ז נשים פוטרות צורותיהן וכו'. ואמרו בתלמוד [יבמות דף יח] בסוף הדבר רבא אמר ערוה לא צריכא קרא דאין עשה דוחה את לא תעשה שיש בו כרת. וכמו כן אם יהיה לא תעשה שאין בו כרת אבל נוסף עליו עשה שנמצא באותה מצוה עשה ולא תעשה אי לנו נמי לדחותה במצות עשה. לפי שצאת מן כלל לא גירדא מפני הציווי שנתקן עליה. ואפילו שתי מצות עשה הן זו כנגד זו ואין אחת מכרעת מחברתה אין לנו לדחות אחת מהן מפני האחרת, כמו שנאמר בתלמוד בפרק תמיד נשחט [פסחים יח דף טז] בשלמא לתא קמא יבא עשה דפסח שיש בה כרת וידחה עשה דהשלמה שאין בו כרת, אלא לר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן בריקא מכרי האי עשה והאי עשה מאי אולמייה דהאי עשה מהאי עשה. וכל שכן אם יהיה עשה ולא תעשה, שכן הדין לקיים אותם יותר מלקיים העשה בלבד שכנגדם, אלא אם יהיה דבר מביא שיחידו הכתוב אם החכמים שנעשה כמו שהוא מפורש. ואנו מוכירים עיקר שתקיש לו כל מה שתמצא מזה הענין והנהיג, אמר הקה"ב ביום אחד לחדש השביעי שהוא יום ראש השנה [ויקרא כג] יהיה לכם שבתון, זה מקרא מלא בציווי השביעה. ואמר עוד מלאכת עבודה לא תעשו, הוזהר בו מלעשות מלאכות מיוחדות. נמצא עלינו בקידוש היום עצמו עשה ולא תעשה. עוד ציונו בו לחתוק בשופר שנאמר [נחמד כט] יום תרועה יהיה לכם. ובעת שלא תיקנו השופר מערב יום טוב והוצרכנו ביום טוב עצמו לחתוק בשופר לקיים מצוה, ואי אפשר להיות דבר זה אלא עד שנתחתך השופר ונתקן אותו ונחלל קדושת היום, ראי לנו שגינו מצות שופר שהיא עשה ולא נחלל היום שיש בחיוב קידושו עשה ולא תעשה, שאי אפשר שיבא עשה בלבד וידחה עשה ולא תעשה יחידיו. ובכונן זה מילה שלא בזמנה, והוא מי שנתאחר לאחר יום ח' מחמת חולי' שאירע לתינוק או מפני הספק כמו ששינו [קמח דף קלז] בין השמטות ערב שבת נימול ל"י, יום טוב אחר שבת נמול ל"א. וכשתהיה מילה שלא בזמנה אינה מותרת ביום טוב, כי יום טוב יש בו עשה ולא תעשה, ולא

עין משפט

גר מצוה

א מיי פ"י מהלכות טומאת צרעת הלכה א סמג לאין פסח:

א ב מיי פ"ג מהלכות ציצית הלכה ו:

ב ג מיי פ"א מהלכות קרבן פסח הלכה יח סמג עשין רנז:

ג ד מיי פ"ב מהלכות מילה הל' ו סמג עשין כח טושי"ע א"ח סי' שלל ספיק א טושי"ע י"ד סי' רטו ספיק ב:

יד ה מיי שם הל' ו סמג שם וטושי"ע א"ח שם ספיק ז וטושי"ע י"ד שם ספיק ג:

מוסף רש"י

בשר ואף על פי שיש שם בהרת ימול. ומאי למכתב ימול ערלמו וכחז נצר, לרשות נצר האומר בנגעיס (ויקרא יז) אדם כי יהיה בעורו נצר (ויחזא דא). מודה ר"ש בפסיק רישיה בלא ימות. באומר לחתוך ראש כסמא וז' בשבת ואינו רואה שמוח, דקיון לא אפשר שלל מוחות מתכוין חשיב ליה, וכי אמרינן דבי שאין מתכוין מוח, כגון היכי דאפשר ליה בלא חסור, כגון גורר דאם מטה סכא וספסל ונלמד אלא ימכוין לעשות חרין, ואע"ג דאיכא לנמח דלמח עבד חרין, כיון דלא מתכוין להכי ואפשר לגרידה בלא חרין, כן עבד נמי חרין דהוי מלאכה גמורה לא מחייב, כגון היכי דהוי עבד מוחה (וסבחי דא). אם אחת יכול לקיים שניהם. כגון גדילים תמשה לך לא תלכש שעטת, דלעילת על אמר ציצית על אמר ונולעת על פשען ציצית של פשען (ויזיר נח. ויבטרי מנחות טו). ואם לאו. אס אי אתה יכול לקיים אח שניהם, כגון מילה נצרתם (ויז' טח). ליתן לו בקר שני לשריפתו. דהיינו ט"ו, דהכי משמע קרא ולא מוחיו ממנו עד נקר, דהיינו עד נקר של ט"ו, וחי טמר ממנו עד חרין בלא שפסח, דהיינו יום ט"ו שהוא חול של מועד (ותפוחי ד' ובעי"ז לעיל כדא). ולא ערלת חול ביר"ט. כגון אכרי תמיד של ערב יום שלל אקרינו מנעדי יום אן מעלין אותן משפסח (ועלי' כדא). הוא לבדו. קראי יסידי ניהו, דמאי למכתב אן אשר יאכל לכל נפש יעשה לכם (טח). ולא מכשירין. מכשירי חול, כגון לעשות שפור וסכין ומטני וכירים (שם) היולין לעשות מנעד (פסחים יא). ולא מילה שלא בזמנה דאתיא בק"ו. דאי לא מתקע אף תלוי נק"ו לנחות ואחי קרא ויעטס, דכיון דשלל בזמנה היא, כגון גר שמתקיר וקטן שאנאם אצו ועבד זמנה, נכאדים למחר (פסחים יא). שבתון עשה הוא. דמשמע שבות ט' (לעיל כה). דליכא כרת. לנו ציוס אס ימול למחר (פסחים טח). דנכרתו עליה י"ג בריתות. מילה י"ג בריתות לאמהי זה חלומה פקשה שנאמרם לנצרים (טח).

רב נסים גאון

שאניה ספרא אלא משום אשת אח אסורה, אבל באחות אשתו שהיא אשת אחיו ודומה לה מן ט"ו נשים המגויין במשה, לא נאמר בהן תנאי לתורי הייבום. ואילו נשאו שומעון ושתי אחיות ומת דאובן וכן אין לו, אין לאשתו על שמעון לא חליצה ולא ייבום ולא אחי עשה דאמר רחמנא יבמה יבא עליה